Ч. 146 (13.691). Львів, середа 6. червня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Шврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ВАЖНЕ ДЛЯ РОДИЧІВ.

Прохаємо родичів усіх учнів (ниць), яких з політичних причин в учнівських упродовж шкільного року 1933-34 завішено правах, щоби подали нам докладні матеріяли у цій справі. А саме:

1) Коли і з якої причини учня арештували, або покарали адміністраційно. Подати відписи всіх по змозі судових, прокураторських та адміністраційних оречень, час тревання слідства, сидження в арештах аж до судового засуду, чи пак звільнення з арешту, евентуально на судовій розправі.

2) Коли прийшло завішення в учнівських правах: подати відписи дотичних писем дирекція гімназій, або подати зміст їхвіх устних зарядженъ.

3) Подати відписи писем з Кураторії Л. Ш. О., якщо були. Подібні матеріяли просимо також подати і за учнів (ниць), засуджених на розправах та учнів (-ць) взагалі усунених зі шкіл. Родичів учнів (-ць), які вже в цій справі зверталися до п. посл. В. Кузьмовича, а яким не привернули ще учнівських прав, прохаємо теж надіслати свої матеріяли, або доповнити переслані вже п. Кузьмовичеві.

Прохаємо пп. правних заступників допомогти заінтересованим у виготовленні згаданих нами матеріялів.

СЕКРЕТАРІЯТ УКРАЇНСЬКОЇ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ,
Львів, Підвалля, ч. .. III. пов.

Черновецький „Народній Дім" святкує 50-літні роковини свого істнування.

Черновецьке Товариство „Український Народній Дім" святкує цього року 50-літні роковини свого істнування. З цієї нагоди відбудеться дня 16. ц. м. у Чернівцях панахида за померших членів Товариства, а 17. ц. м. передпол. ювилейне свято (промова, співи, декламації). Того самого дня пополудні відбудуться Загальні Збори Т-ва. З нагоди 50-ліття істнування Товариства появиться на днях друком ілюстрована історія цієї інституції.

Доступ до адвокатури буде замкнений.

З Варшави повідомляють, що 2. і 3. травня ц. р. на зїзді всіх деканів і віцедеканів адвокатських палат з цілої Польщі під проводом голови начальної ради адвокатів Пасхальського не вирішили остаточно замкнути доступ до адвокатури. Зате начальна адвокатська рада висловить свою думку в тій справі міністрові справедливости. Всеж таки істнує проєкт замкнути доступ до адвокатури на десять років на просторі окружних судів десятьох міст, а саме: Львова, Кракова, Варшави, Катовиць, Лодзі, Люблина, Сосновця, Вильна, Познаня і Торуня. Адвокатські апліканти, вписані на листу, не підлягали би цим обмеженням. Міністр праведливости може замкнути доступ до адвокатури кожної хвилини.

Словаки проти проф. Т. Масарика.

БРАТИСЛАВА, 4. 6. ПАТ. „Сльовак" помістив довшу статтю о. посла Глінки, відомого провідника словацьких автономістів п. н. „Не голосували". Автор каже, що словацькі автономісти не голосували підчас вибору президента за проф. Масариком тому, бо національні вимоги словаків не сповнені аж досепер від 1920 р. Нині на Словаччині панує національний гнет.

Перед новою громадянською війною

в Австрії.

ВІДЕНЬ, ПАТ. „Райхспост" повідомляє, що націонал-соціялісти підготовляють на половину червня ц. р. широку терористичну акцію проти уряду і сповіщають нову громадянську війну. Тайні терористичні орґанізації істнують уже в усіх австрійських краях за винятком Тиролю щоби не дразнити Італії. Міжнародній конфлікт намагаються націонал-соціялісти оминути таким чином, що до проводу покликують австрійських громадян. Німецьких громадян призначує провід партії шефам штабу та адютантами. На випадок громадянської війни дійде до заворушень у Каринтії.

Протест Японії в Москві.

СССР виправдується.

Японський амбасадор у Москві склав різкий протест проти обстрілу большевицькою прикордонною сторожею манджурських кораблів на ріці Амур. Уряд СССР переслав закордонним кореспондентам комунікат з відповідю на японський протест. Большевицький уряд запевняє, що манджурські кораблі в трьох випадках нарушили большевицький кордон, бо їхали біля берегів СССР і фотографували прикордонну смугу. Большевицька прикордонна сторожа стріляла тільки в повітря, хоча законні постанови куди строгіші. Уряд скидає зі себе відповідальність за вбивство одної людини і поранення другої на кораблі „Ді-Чен" в дні 18. травня ц. р. Большевики скидають вину на манджурських бандитів, перед якими втікали манджурські кораблі. Уряд СССР запевняє, що переведе ще додатково слідство.

Вкінці большевицький уряд звертає увагу, щоби манджурські кораблі більше не пливали по большевицьких, прибережних водах, бо прикордонна сторожа буде стріляти. Большевицький консуль у Харбіні передав цю відповідь урядові Манджу-Го

Франція побудує твердині на морському побережі.

З Парижа повідомляють, що французькі військові кола задумують збудувати твердині вздовж морського побережа над каналом Ля Манш і Атлянтійським Океаном і ряд летовищ. Великі маневри французької фльоти виявили, що ворожі воєнні кораблі можуть дуже легко здобути побереже і висадити до Франції ворожу армію. Тому Франція хоче забезпечити себе ще від моря.

Арештування в басейні Саари.

СААРБРІКЕН, 4. 5. ПАТ. Поліція арештувала трьох людей, які схопили лікаря Шіллера і вивезли до Німеччини. В помешканні арештованих найшла поліція багато компромітуючих документів. Виявилося, що арештовані співпрацювали з тайною німецькою поліцією.

Перед кооперативним прапором.

ПРОМОВА ПЕРШОГО ГОЛОВИ РСУК ПРЕЗ. Д-РА КОСТЯ ЛЕВИЦЬКОГО.

Ваша Ексцеленціє!

Коли перед 30 роками ми молоді українські діячі ставили перші основи організованої української кооперації, Ви, Ексцеленціє радісно благословили нас, бо в наших починах добачували охоту до творчої праці, віру в її успіх та наші ідейні змагання, щоби **власними силами** питомої кооперації творити дійсні засоби господарської незалежности українського народу. І ці сподівання тоді здійснилися. Ми поклали в часі перед світовою війною **здорові основи** нашої української кооперації, бо вона перебула воєнні лихоліття та по цій війні піднялась до відбудови і розбудови у широких масах нашого громадянства, а сьогодні стає тут як поширена кооперативна громада з тисячами кооперативних гнізд, сотками тисяч членів і міліонами кооперативного майна, здобутого чесною працею ідейного українського громадянства.

Нині зволили Ви, Ексцеленціє, посвятити цей кооперативний прапор як символ обєднання великої кооперативної громади **до дальшої праці для здійснення високої мети української кооперації.** За це благословення складаю Вам, Ексцеленціє сердечну подяку і глибокий поклін від усієї нашої кооперації — старшої і молодшої, та як перший голова Ревізійного Союзу Українських Кооператив висказую моє кооперативне побажання-молитву, щоби сьогоднішне благословення В. Ексцеленції було так само щасливе, як **те перше у починах організації** української кооперації.

Бо завдання кооперативного покоління в сучасних обставинах світової господарської кріви незвичайно трудне. Воно має не тільки охотою до праці і вірою в її успіх ставати до тої праці, але **йти в здисциплінованности і в солідарности кооперативній,** щоб кооперативною чеснотою осягнути зєдинену силу всього українського громадянства, — що має побороти лихоліття сучасне і придбати нам справдішню господарську незалежність на кращу долю української нації. **У власних силах — наша будуччина!**

Хай-же цей **прапор** свячений держиться високо, непохитно і сміло та клаияється **тільки Правді, бо в Правді наша побіда!**

ПРОМОВА ТЕПЕРІШНЬОГО ГОЛОВИ РАДИ Р. С. У. К. СЕН. ЮЛІЯНА ПАВЛИКОВСЬКОГО.

Все вірні ідеалам нації; вслухані в золотий гомін рідної землі, сповнюючи природні, стихійно сильні накази українського духа й українського серця:

Стоїмо **на службі** життєвих змагань економічно слабших шарів українського народу;

працюємо для шарів тих: потреб і конечностей в ділянці економічно-суспільній.

Вчинками нашими, які глибоко коріняться в життєдайнім ґрунті **християнської етики і моралі,** кермує **свідомість добра нації,** а це досвідний і ясний дороговказ...

Ми — нарід недержавний — творчою працею кооперативної громади виковуємо **скарб народу,** скарб моральних і матеріяльних цінностей, і **збогачуємо скарбницю рідної нашої цивілізації.**

Вона одиноко різьбить духове і матеріяльне обличчя народу, а ширина і глибінь її робить наш нарід **видним** на небосклоні народів світу.

Рідна наша цивілізація — це плід праці, зроджений **тисячеліттям;** на неї складається творчий труд більше **трицяти поколінь** українського народу.

В ділянці нашої національної економіки український кооператизм **є наймолодшою її дитиною.**

За українським кооператизмом стоїть труд щойно останніх трьох поколінь українського народу, почагий мрійниками-філянтропами шестидесятих років минулого століття.

*

Сучасне покоління українських кооператорів з **пошаною ставиться** до праці-змагань своїх предтеч і попередників. Зміст і характер тієї праці вміє воно мірити мірилом прикметним кожній епосі, кожночасним обставинам, серед яких жив, працював і змагався український нарід.

Сучасне покоління українських кооператорів **сповняє ревно великий заповіт** своїх предтеч, **заповіт праці,** в основі якої лежить творчий альтруїзм, перекований у практиці життя на господарський солідаризм економічно слабших шарів нашого народу — перекований у їх буйно ростучу спільноту економічно-суспільну.

Сучасне покоління сповнило **помимо** перший етап своїх завдань: воно зуміло двигнувши українську кооперативну організацію з післявоєнних її румовищ навязати до досвідів своїх попередників **нову свою програму,** нові перевні і нові засади творчої праці, нові методи і ціли модерного українського кооперативізму, пристосованого до сучасних потреб і конечностей господарського життя українського народу.

Звязана з загальним життям програма праці модерного українського кооперативізму віддзеркалилась у сучаснім стані будівництва української кооперації, яка — не без успіху — **протиставиться моральній і матеріяльній скруті народу,** бореться з наслідками скрути світової.

Народня маса, спрагнена культури і кращого завтра, **відчуває** благодатний вплив праці української кооперації; під її прапори лине дисциплінованими рядами щораз більша армія праці, сотні тисяч членів, що враз з родинами репрезентують одну **третину нашого народу** вужчої нашої Батьківщини.

Бачать це **свої,** бачать й **чужі,** які з пошаною, а то й подивом ставляться до змагань і господарських успіхів українського хоч і недержавного народу.

*

Благословлений Князем Церкви прапор української кооперації, з його богатими символами творчої праці сьогодні уявненими, а від поколінь глибоко вритими в душі українського відповідального кооператора, переймаю з рук достойного Сеніора-Кооператора Д-ра Костя Левицького, чільного і все активного представника творчих наших попередників — будівничих гаразду народу, з рук основника і першого голови предтечі сучасного ідейного осередку української кооперації: „Краєвого Союзу Ревізійного", перебудованого на Р. С. У. К.

*

Прапор наш вінчали краєві культурно-освітні, господарські і жіночі організації, які довгими роками найтісніше співпрацюють з нашим кооперативізмом. Вінчали його і всі форми союзної нашої кооперації від своїх природних краєвих надбудов, з яких дві: Центробанк і Народня Торговля, по черзі часу їх повстання є одночасно співосновниками ідейного осередку сучасного українського кооперативізму, що повстав у 1904 році.

Цим почесним і заразом глибоко змістовим актом, який ми і наші наслідники збережемо по вік щирою вдячністю у наших серцях, зложили найближчі нам громадські установи перед народом і світом свідоцтво правді, що **український кооператизм не є гуртом у собі самім замкненим.** Навпаки! Що український кооператизм, у дружній внутрішній співпраці усіх форм кооперації з її ідейним осередком Р. С. У. К., є **всеобіймаючою організацією,** яка трудом своїм глибоко переорала **переліг взаємовідносин** громадсько-творчих організацій українського народу, що розвивається і диференціюється **як організаційна цілість.**

*

Провідною зорею творчої праці української кооперативної громади назначую перейнятий мною прапор Р. С. У. К.

*

Прапор цей віддаю в досвідні руки Дирекції Р. С. У. К., яка день у день сторожким оком глядить на змагання українського кооперативізму, віддаю його з бажанням: **Обєднаними власними силами народу довести його спільно до добра і краси!**

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 6. ЧЕРВНЯ 1934.

М. ВОЗНЯК. 6)

До ґенези й розуміння Франкової поеми „Похорон".

У досіль надрукованому тексті цієї речі зайшли такі відміни в порівнанні з оригіналом: У ч. 138 р. 23 знизу зам. „означено" має бути **„означую"**; в 23 р. по „кумпанії" пропущено: „— своєї нової кумпанії"; у ч. 140 в 2 шп. 8 р. знизу зам. „500" м. б. „600", а 18 р. зам. „загрів" м. б. **„зогрів"**. У 3 шп. р. 6 знизу зам. „нами" м. б. **„ними"**. У ч. 143 в 2 шп. зам. „Меріма" в рр. 10 й 18 знизу м. б. „Меріме", а в 4 шп. в 13 р. знизу скорочення „осн." треба читати „основною". У ч. 142 по словах „Для них була геройська смерть тепер" пропущено помилково одну сторінку тексту, яку тут передруковуємо:

„Зрадник Мирон" не погубив народньої справи, бо фізичних сил мав народ безліч, „лиш ідеалу брак, високих змагань, віри", і це він дав йому. Усі, що погинули в останній січі, булиб у спокійному часі рабами, волами, що весь свій вік працювалиб на свого противника, а

> Тепер вони погибали як герої
> І мученицький привяли вінець.
> Їх смерть — життя розбудить у народі.
> Се початок борні, а не кінець.
>
> Тепер народ в них має жертви взір
> І невгасимий до посвят пізнал;
> Їх смерть — життя розбудить у народі.
> Вщепить безсмертну силу — ідеал.

Грізне ставлення учасників бенкету до Мирона за те, що назвав їх перемогу гнилою, а їх самих перфумованими плебеями в фраку, паразитами з водянистим мізком і хитрощами гадюки, веліло Миронові втікати з бенкету. Вибігши на вулицю він прилучився до похоронного походу й тут дізнався, що це ховають Мирона. Промовець над гробом підніс, що це ховають товариша в боротьбі за волю, войовника-провідника, сівця кращої долі й будівничого, що клав великий храм будущини. Умер нагло в силі опівночі як іззятий гострим серпом сніп, із рук зрадника

> І не кинджалом вбитий, не мечем,
> А словом, що їдкою злою диха.

Він захищав войовників, коли злі бурі били, його розум показував їм шлях у тьмі, а його приклад додавав їм сили в праці. При останньому прощанні цілують усі трупа. Та коли до небіжчика наближається живий Мирон, у трупа з очей і вуст пускається кров. Зібраний народ признає його вбийником і його живого кидають із трупом у могилу, так, щоби убитий лежав на вбийці.

В епільозі признається поет, що його поему зродили важкі питання:

> Чи вірна наша, чи хибна дорога?
> Чи праця наша підійме, двигне
> Наш люд, чи мов каліка та безнога

* * *

Не може бути двох думок, що одна й та сама ідея присвічувала Франкові при писанні прозових уривків і при творенні поеми „Похорон". Головна різниця між бенкетами прозового врику А і бенкетами в дальших прозових уривках і поемі та, що бенкет в уривкові А відбувається наново по вході Мирона в „нову кумпанію", а бенкет у дальших уривках і поемі закінчує його працю серед згаданої „кумпанії". Не треба бути дуже здогадливим, щоб не вичитати причини появи Мирона в „новій кумпанії" в згадці врику А про „важкі, чорні дні, тижні, місяці", які він пережив. Очевидно, серед старої „кумпанії" йому не вдалося так-так забезпечати свого існування й він увійшов „неофітом" у „нову кумпанію". Легко догадатися, що Франко мав тут на думці самого себе, свій розрив із „Зорею" й народовцями при кінці 1886 р. та вступлення до редакції „Kurjera Lwowsk-ого" в другій половині 1887 р.

Проломові хвилини життя Франка коштували його дорого. Як сильно потряс ним його перехід від романтизму до реалізму, свідоцтво цього маємо в листі Михайла Павлика з 2. листопада 1876 до Михайла Драгоманова. Зазначивши, що Франка не пізнав би Драгоманів, писав далі Павлик ось-що про Франка: „Він хотів було відобрати собі жите, що таке упеєред думав і писав. Той чоловік, що казав мині тогід „я не думаю писати по-хлопськи, за хлопів і для хлопів", тепер зовсім перевернувся, побачити можете із „Друга" (псевд. Мирон***)[1]. Менше-більше в тому часі, коли злидні змусили Франка стати співробітником „Діла" й „Зорі", він написав у днях 6—9. січня 1883 р. вірш „Поединок". У вірші відбувається двобій між справжнім Мироном, Мироном-революціонером, і Мироном-оборонцем порядку, і справжній Мирон, Мирон-двійник, із найкращих, найсвятіших днів своєї молодости, убиває живого Мирона, що

[1]) Переписка Михайла Драгоманова з Михайлом Павликом. Т. II. Чернівці. 1910. с. 96.

ПРОМОВА НАЧ. ДИРЕКТОРА РСУК ПОСЛА ОСТАПА ЛУЦЬКОГО.

В Богом дану прекрасну днину мосвячуємо і підносимо вгору прапор РСУК, прапор української національної кооперації. З далеких повітів краю зійшлася багатотисячна громада українського народу, щоби нині побачити цей прапор. Від нині будуть прилітати до нього вітри з усіх земель, де живе і працює український нарід. Це наш великий урочистий і радісний день!

У таку хвилину годі не згадати, який це був час, коли ми починали наше повоєнне кооперативне діло. Тоді була в нас ситуація зовсім інакша, дуже небезпечна. Нарід не міг ані далі йти зачатим походом, ані дивитися спокійно на місце, в якім найшовся. Могло прийти заломання духа або нічим неоправдана надія на щасливіші припадки з чужого почину. В цім тривожнім для нашої нації менті провід нашого господарського руху кинув у народню масу старий клич: „Всі в кооперацію!" І це був добрий, це був тоді найліпший поклик, бо в кооперації нічого більше не треба, як живих і свідомих людей, які боліють усім серцем над тим, що є і сильно та горячо бажають, щоби було ліпше і краще для цілого народу.

За даним тоді покликом пішов нарід. Нині ми вже маємо поверх 3.000 кооператив з 400.000 членів, багатоміліоновий неподільний власний національний фонд, яким розбудовуємо національне господарство, який далі збільшуємо в національно-суспільній торговлі і власним кооперативним виробництвом. На ринки краю і на ринки світу ми вже вийшли безпосередньо з власним продуктом і під своїм іменем. Для цього імені здобуваємо чимраз більше признання у своїх і чужих. Все те доконано тільки власними силами обєднаної кооперативно нації, власним хистом.

Матеріяльно й організаційно це щойно зруби під дальшу будівлю народнього господарства. Та найважніше при цьому не наші матеріяльні надбання, тільки зріст віри народу у свої власні сили, скріплення громадсько-моральних сил у народі. Скріплюється пошана для праці особистої і громадської, кріпне господарність і всенародня ощадність, кріпне ініціятива і почуття відповідальности серед найширших мас народу, кріпне свідомість, що нема основ для щастя народу без господарської сили.

Перебираючи нині від нашого провідника ясний прапор до рук Дирекції РСУК, заявляємо проводові нашому, що разом зі службовицьким гуртом у самім РСУК і в краю понесемо цей прапор всюди там, де йти буде жертвенна і безнастанна кооперативна праця на гаразд і славу цілого українського народу! Прапорові нашому, як видимому знакові невмирущої і благодатної кооперативної ідеї, слава!

*

Після того незвичайно влатного свята, на яке приїхали фірами або прийшли пішки тисячі кооператорів-селян не тільки з Львівщини, але також з Бобреччини, Городеччини, Перемишлянщини, Равщини, Жовківщини, Яворівщини, Рогатинщини, Бережанщини, Золочівщини, Стрийщини, а навіть з Брідщини, Ярославщини й інших повітів, треба тут зазначити, що головним організатором його був з доручення РСУК посол **Зиновій Пеленський.** Головним впорядчиком свята був **інж. Михайло Хроновят,** його найближчими помічниками ревізор РСУК **Бакович,** урядовці **Любомир Огоновський і Грещак.** Завдяки їм і численним впорядчикам порядок був усюди збережений вповні. Накінець треба з признанням згадати і про лікарську поміч, зорганізовану Українським Лікарським Товариством, що спішила потребуючим із допомогою у кільканацятьох легких випадках.

„1. травня 1937 р. не буде в СССР... Бога".

ЛЬОНДОН (КАП). Як повідомляють англійські та скандинавські часописи Сталін і багато інших совітських достойників підписали розпорядок, на основі якого поняття Бога мають усунути з СССР до трьох найближчих літ.

„1. травня 1937 року — сказано в розпорядку — територія СССР, має бути увільнена від усякого Бога. Поняття Бога, що як середньовічне дає нагоду для гнету робітників (?), має бути прогнане з меж большевицької держави".

У першому році тієї „війни з Богом" мають скасувати всякі релігійні виховні заведення, а членам релігійних установ і союзів відберуть харчові картки, себто засудять на голодову смерть.

У другому році кампанії акція безбожників звернеться проти релігійної атмосфери родинного життя, якому мають защепити принципи „розумового атеїзму".

Так то християнство в СССР. жде нова доба тяжких переслідувань і терпінь, та вожди безбожного комунізму в тій боротьбі проти Ісуса Христа не переможуть, як не перемогло поганство римських цезарів.

—o—

Після подій у Гнилицях Великих і Новому Селі.

Як уже „Діло" повідомляло, виїхав з доручення Президії Української Парляментарної Репрезентації і Проводу Українського Національно-Демократичного Обєднання на місце подій з дня 23. травня ц. р. у Гнилицях Великих і з дня 24. травня ц. р. в Новому Селі, збараського повіту, пос. д-р Степан Баран з Тернополя, до котрого прилучився пос. д-р Дмитро Ладика. Оба посли були в Новому Селі в неділю 27. травня і в Гнилицях Великих у понеділок 28. травня ц. р., де стрінулися з наочними свідками подій і пошкодованими.

Повища поїздка не мала — очевидно урядово-офіційного характеру, бо метою її було зібрати відповідний матеріял для вжитку наших громадянсько-політичних чинників і такий матеріял пос. д-р Баран згаданим чинникам уже передав.

Натомісць офіційний характер мала поїздка міністерської комісії з Варшави, яка виїхала на місце подій з доручення міністра внутрішніх справ п. Перацького на домагання Митрополита Шептицького. У склад цієї комісії входили: дипльомований полковник Ясьकарський, капітан військової жандармерії Бобовський і радник міністерства внутрішніх справ Скарбек. Міністерська комісія приїхала автами до Гнилиць Великих з Тернополя в неділю 27. травня ц. р., переслухала коротко тільки інформаційно кляссичного свідка подій, місцевого пароха о. Максима Хому і вернулась негайно до Тернополя, вижидаючи там приїзду духовної комісії зі Львова, котру на місце подій мав вислати Митрополит Шептицький. До згаданої духовної комісії належали: о. кан. Олександер Ковальський з львівської Митрополитальної Капітули й о. Домет Садовський, парох Преображенської церкви у Львові та о. Володимир Громницький, парох з Тернополя. В понеділок 28. травня ц. р. в полудневих годинах члени згаданої духовної комісії пішли до тернопільського воєводи полковника Марушевського, відбули з ним довшу конференцію, стрінулися там з членами міністерської комісії та обговорили спільно спосіб переведення доходжень на місці. Воєвода Марушевський дав своє авто до розпорядимости духовної комісії та приділив їй референдаря виділу публичної безпеки з тернопільського воєвідського уряду Ярославського, офіційного спеціяліста від українських політичних справ — як казав — для влекшення виконання завдань духовної комісії.

Тогож дня (28. 5.) перед вечором духовна комісія в товаристві референдаря Ярославського виїхала на місце подій у Збаражчину і побула там до середи 30. травня ц. р. Була в Новому Селі, Гнилицях Великих, Кошляках та інших селах і в новоселецького декана о. Копистянського в Клебанівці. Переслухала вона на місці очевидців і пошкодованих, при чому важніші свідки зізнавали під присягою. Доходження переводила сама духовна комісія у відсутности урядових військових чи цивільних осіб, але час до часу контактувалася особисто з членами міністерської комісії. Відвідала теж і старосту в Збаражі.

Рівночасно переводила від себе доходження міністерська комісія, переслухуючи головно військових і постерункових та декого з цивільних. Зізнання їх списувала вона без присяги.

По повороті до Тернополя в середу 30. травня ц. р. члени духовної комісії пішли до воєвідського уряду. Воєвода полк. Марушевський був тоді виїхав з Тернополя в якихось урядових справах і духовна комісія відбула конференцію тільки з начальником виділу публичної безпеки п. Жиборським, подаючи до його відома свої найважніші помічення.

В четвер 31. травня ц. р. духовна комісія у повному складі приїхала до Львова й особисто здала звіт Митрополитові Шептицькому, передаючи до його рук зібраний на письмі матеріял про останні події в Збаражчині.

Зі Збаражчини виїхала теж і міністерська комісія та вернулась уже до Варшави.

Дальші зарядження відповідних органів влади є поки що покриті урядовою тайною.

Дня 25. травня ц. р. Преосвящений о. д-р Іван Бучко після посвячення церкви в Сухівцях перервав дальшу канонічну візитацію і тогож дня вернувся до Львова.

Дальшої канонічної візитації, яка була плянована в новоселецькому і збараському деканаті в травні і червні ц. р., як кажуть, у цьому році вже не буде.

від нього йде ціле оповідання. Обставини, серед яких зродився вірш Франка, ілюструє дещо тодішнє його листування з Михайлом Драгомановим. Відповідаючи 27. грудня 1882 р. на лист із 23. грудня, писав Драгоманів у справі невидержаної лінії у Франка між іншим ось що: „Замітьте, — я зовсім не за доктринерський фанатизм; я допускаю практичну, або ліпше педагогічну уміркованність початку, та не розумію опортуністичної promiscuite. Я з радістю читав у Вашому листі, які дурниці говорить про Вас Барвінський і як одурив Вас Партицький. — А Ви ж чого чекали? Щоб сорока соловієм співала? Дуже я розумію, що Вам (і братії й Вам, Іванові Франкові) не легко, — та держучись чисто, своєю хаткою замолоду, Ви хоч на старість будете чимсь, матимете свою публіку, а може й свої гроші..."[2]).

Відповідаючи Драгоманову, Франко виправдувався тим, що не мав куди подітися з своєю белетристикою, а про своє співробітництво в „Зорі" писав таке: „Я сам глубоко чую се, що мені не слід би печатати нічого в „Зорі", — так мені здаєсь, немов сам у себе краду, а ще до того, коли зважу свинську вдачу Партицького."[3]) Коли взяти під увагу, що на лист Франка з 23. грудня відповів Драгоманів по чотирьох днях, негайно по одержанні листу[4]), й рівночасно мати на оці, що лист Драгоманова потребував довшого часу на свою мандрівку до глухого села Нагуєвич, ніж лист Франка до Женеви, то повною правдоподібністю можна твердити, що лист Драгоманова дістався до рук Франка по шістьох-сімох днях від його написання. Знаючи з їх листування, як сильно брав собі то Франко до серця те, що писав Драгоманів, зрозуміємо настрій поета під свіжим вражінням таких закидів і життєвих гороскопів, як означив Драгоманів у зацитованих вище словах, а виплином того вражіння був віршований „Поєдинок" Франка.

Вірш „Поєдинок" надрукував Франко щойно у збірці „З вершин і низин" із 1893 р. (с. 67—71). Як ця тема не давала йому спокою, доказує те, що він обробив 19. листопада 1883 прозою в „зимовій казці п. н. „Поєдинок" і надрукував у 22 ч. „Зорі" з того року. Прозова обробітка теми випала правда, дещо менше яскраво від віршованої, але цікава моттом із Гете:

„Zwei Seelen leben
Ach, in meiner Brust..."

Очевидно, це слова з першої частини „Фавста" Ґете, що рік перед тим вийшла в перекладі Франка друком у Львові. Тим моттом признався Франко до свого трагічного роздвоєння. Наведені слова говорить Фавст до Ваґнера перед містом, малюючи роздвоєння такими словами (переклад Франка, з. з. д):

Дві душі, ах, живуть у моїй груди:
Одна від другої ся рве,
Одна з потужним запаломіцам
Держиться світа естественним,
А друга рвесь невдержимским
Крилом в світ духів лазурних

(Докінця буде.)

---

[2]) Матеріяли для культурної й громадської історії Західньої України. Т. I. Листування І. Франка і М. Драгоманова. К. 1928. с. 38.

[3]) Там само, с. 40.

[4]) Там само, с. 37.

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купно доброї книжки для наших братів на заході?

Виховання громадянина.

(Кореспонденція з Волині.)

ВІД РЕДАКЦІЇ: Цю статтю містимо в порядку дискусії.

I.

У нас ще панують старі методи виховання мужеської частини тої великої нашої родини, що її звемо: Нарід. А в той саме час усі спостерігаємо, що нове життя силоміць вдирається у цей наш ітимний світ і робить у ньому виховну революцію.

Власне перші познаки цієї революції і виринули на сторінки преси питання про „старих і молодих“, якого проте наше громадянство не розвязало, не зважаючи на безліч статтей.

Згадана революція має підклад глибший, ніж боротьба ідей двох суміжних поколінь, ніж змагання різного світосприймання „старих і молодих“, ніж поривання молодої крови поруч із рівноватою старого мізку. Спостерігаємо щось у ролі змін у самій природі сьогоднішньої молоді.

Отак психольоґи й фізіольоґи твердять, що є познаки деяких змін як у психіці, так і у фізичній будові не лише юнаків, але й дівчат. Дівчина нашого століття набирає чоловічих прикмет. Дівчина-хлопчисько! Ніжність жінки минулого століття тепер заступається мязистістю й пружністю, безрадність — самодіяльністю й відвагою, хатній світ — світом без меж.

Кажемо тут про сьогоднішню молоду жінку лише для сильнішого віддтінення сьогоднішніх юнаків і молодих мужчин. У той час, коли дівчина мужніє, щораз серіозніше ставиться до науки, праці, суспільного життя й панування над природою; коли стає меншемовною, більше стриманою, практичнішою й дискретнішою; коли призвичаюється укладати собі плян на майбутнє й свідомо йти до його здійснення, в той саме час юнаки й дозрілі мужчини затрачують свої колишні прикмети.

Дівчата в мішаних і високих школах починають не тільки зрівнюватися з юнаками, але й перевищувати їх у науці; юнаки стають усе більше поверховними, марнотратними щодо часу, балакучими й сплетниками, відстають у практицизмі й умінні запевнити собі завтрішній день.

Можливо, що звідси такий великий відсоток серед юнаків і молодих мужчин безробітних і тих, що шукають дошки рятунку в допомозі заречених. Розвивається мрійництво, будування повітряних замків, віра в сліпу фізичну силу, що переверне й перебудує життя та зробить їх у ньому великими й могутніми пружинами. Ці, неначе знаркотизовані, функції психічного апарату юнаків аж занадто кидаються у вічі.

Звідси маємо специфічні явища нашого політичного життя — використовування змін у психіці юнаків необачними людьми для власних чи гурткових цілей на шкоду народньому організмові й Нації.

II.

У так званих фашистівських і націонал-соціялістичних країнах подібне виховання, а властиво — наркотизування молоді робить з неї типовий військовий матеріял, характеристичніших рекрутів, яких уже не цікавить мирна праця ні інтереси й турботи „цивілів“.

Вони — понад усім сьогоднішнім, вони — в майбутньому, в мрійній уяві якихось великих чинів. У цих уроєннях уся їхня дійсність і життя. А сучасність з її боротьбою й працею є для них маловажним порпанням у смітті, гідним маленьких людей та старенських батьків. Плановість, витревалість, праця це назадництво старшого покоління, опортунізм, капітуляція.

Після пересіяння через сито дійсности всіх гасел, фраз, плянів і мрій цих юнаків залишається одно: неуцтво, ледарство, тікання від будуючої праці й порожня зарозумілість та цілковита непідготовленість до тої ролі, яка чекає сучасне молоде покоління в майбутності.

III

Двацяте століття вимагає від людини, а в першій мірі від мужчин належного знання діла, вміння причинятися до поступу й досконало виконувати взяту на себе роботу. Тільки досконалий робітник має сьогодні шанси їсти хліб і відогравати якусь ролю в суспільному житті. Партач мусить гинути. Це психічно-творчий добір, новітній „дарвінізм“.

Сьогодні найкраща думка, найвище почуття, оскільки вони не зматеріялізовані, не мають ніякої вартости. Все зусилля людства наших часів спрямоване до того, щоби кожну творчу думку й позитивне почуття негайно, найширше й найкраще зматеріялізувати за допомогою техніки і то в кожній ділянці життя: в оборонні, летунстві, мореплавстві, промислі, торговлі, рільництві й т. д.

Декому здається, що наші часи є часами абсолютного матеріялізму, бездушної техніки. Це помилка. Ми скрізь бачимо велике напруження людського духа, але в простолінійному напрямі — найповніше матеріялізувати — кожну блискавку людського генія.

Нещастя наше в тому, що наша молодь не може скоординувати праці духа й техніки, що сьогодні стали якби синонімами. Одні юнаки мріють про великі чини, відвертаючись від праці в матеріяльнім світі; другі за фізичними вправами не бачать „єдиного на потребу“ — умово практичного приготування до життя й осягнення вищої мети Нації через зматеріялізування всіх найкращих думок і поривів одиниць і маси.

Маємо аналогію з дитячим станом людини: коли дитина, роблячи одно, не може ні думати про щось інше, ні виконувати поруч іншої роботи, — брак координації, яка є прикметою розвитку, культури духа й тіла. Сьогоднішнє наше юнацтво яскраво визначнюється оцією нескоординованістю думки з творчим чином. І це явище спостерігаємо щораз частіше.

IV.

Слідкуючи за заданими змінами в психіці селянських юнаків у ріжних місцевостях і в ріжних умовинах, приходимо до висновку, що ці явища в значній мірі підсичують нездорові політичні течії і саме ті крайні, що вноюють у молодь надії на якісь надзвичайні події, які самі собою, як у казці, змінять життя на краще без попередньої сьогоднішньої праці.

Течії ці — комуністична і наша хатня туранаціоналістична. І та й друга відтягає молодь від таких ясних заповітів наших визначних людей, як: „Праця єдина з неволі нас вирве“ чи „Лупайте скалу“; і та й друга привчає покладати надії на біблійні „єрихонські труби“ чи пак кличі й гасла, від звуків яких буцім то впадуть мури сьогоднішніх політичних будівель. Натомісць добрий плуг, машина, рахівниця пятнуються, як знаряддя опортунізму й капітуляції.

І ось жахлива іронія! В той час, коли цілий сучасний світ озброюється в розум і техніку, наше юнацтво прикрашується пірям високих фраз і мрій. Словом, „з мотикою на сонце“, або як кажуть поляки „jeżа ręką gołą“.

А коли до цього ще додамо, що сьогоднішнє людство за фундамент життя, сили й розвитку вважає економічні досягнення поруч із змашинованою працею, то відтягання наших юнаків від творчої економічної праці треба вважати не лише за якесь непорозуміння, але й за божевілля.

Володимир Островський.

(Докінчення буде.)

Великий політичний процес у Перемишлі.

ТРИНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

На сьогоднішній розправі трибунал предложив присяглим суддям 29 головних питань дотично вини підсудних. Щодо вини **21 підсудних поставлено питання в напрямі головної зради** (арт. 97 к. к.), а саме щодо Василя Боднарчика, Онуфрія і Василя Конкольовських, Миколи Ткача, Михайла Сабата, Осипа Івашка, Петра Хоми, Івана Янковського, Миколи Феника, Евгена Горобця, Дмитра й Теодора Хамуляків, Михайла Хапка, Михайла Данчука, Івана Кучерепи, Володимира Подвірного, Мирослава Прокопа, Омеляна Антоновича, Ярослава Демчука, Осипи Демчуківної та Олени Федоровичівної.

Дальше в напрямі арт. 125. (знева́га президента держави) поставлено питання відносно вини підс. Василя Боднарчика, Онуфрія Конкольовського, Миколи Ткача.

В напрямі арт. 152 к. к. (знева́га польської держави і народу) дотично вини підс. Мих. Хапка та Мих. Данчука. В напрямі арт. 26. до арт. 152 (намова до поповнення вчинку обн. арт. 152) дотично вини підс. Івана Кучерепи та в напрямі арт. 154 к. (розкинення протидерж. летючок) дотично вини підс. **Миколи Качмара** та Олекси Новака.

Обор. **Навроцький** каже, що він стоїть на становищі, що ніхто з підсудних не належить до ОУН, на що вказує якість виконання протишк. акцій, час виконання та молодий вік підсудних (між ними є багато малолітніх). Тому ставить ще евентуальні питання щодо вчинків підс. Боднарчика, В. і О. Конкольовських, Сабата, Івашка, Хоми, Янковського, Т. і Д. Хамуляків, Хапка, Данчука, Подвірного, Прокопа й Антоновича в напрямі арт. 154 § 2 к. к. (розширювання нелеґ. літерат.), дальше щодо вчинків Осипи та Ярослава Демчуків у напрямі арт. 155 § 2 к. к. (переховування нелеґ. літератури), щодо вчинку Олени Федоровичівної в напрямі арт. 27 до арт. 154 § 2 к. к. (поміч у накликуванні до поповнення головної зради), дотично вчинку М. Ткача в напрямі арт. 155 § 2 к. к. (переховування нелеґ. літератури) та врешті дотично вчинку Онуфрія Конкольовського (2-ий) в напрямі арт. 153 к. к. (знева́га держ. емблему).

Обор. **д-р Ломінський** прилучується до становища обор. Навр. дотично приналежности підсудних до ОУН та ставить два евентуальні питання щодо вини підс. Феника та Кучерепи в напрямі арт. 151 § 2 к. к.

Прокуратор не противиться внескам оборони, звертається лише до трибуналу, щоби у випадку, якби трибунал прилучився до внесків оборони, при вимірі кари взяв під увагу не лише знамена арт. 154 § 2 кк., але теж усі проступки, яких допустилися підсудні нищенням емблемів, портретів достойників, вивішуванням прапорів з протидерж. написами і т. д.

Прокураторові коротко реплікує обор. Навроцький.

На цьому відложив предс. розправу до понеділка. В понеділок промовлятимуть прокуратор та оборонці і можна буде сподіватися вердикту присяглих суддів. Дотичнож присуду, то він западе, здається, щойно на вівторковій розправі.

Як добуто концесію на Т-во „Дністер“.

(Вимки зі „Споминів з мого життя“ пок. Олександра Барвінського).

Від Редакції: Наші статті про Т-во взаїмних обезпечень „Дністер“ найшли відгомін. Ось Вп. д-р Богдан Барвінський доставив нам вимки споминів свого пок. батька про початки „Дністра“. Ми містимо їх радо, щоби таким чином доповнити відомости наших читачів про важкі початки тієї провідної нашої економічної установи.

В ч. 142. „Діла“ з 2. 6. ц. р. у статті п. н. „Підвалини нашого життя. Дещо про нашу провідну економічну установу“ читаємо таке про Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“: „Його заснували перед 42-ма роками українські патріоти, яким дуже залежало на господарській допомозі економічному піднесенні нашого народу. В 1892 р. розпочав „Дністер“ свою асекураційну працю. Перед до заснування цього товариства дали пок. В. Нагірний, Олександер Огоновський, Йос. Ярембецький, Тет. Бережницький, Юл. Романчук, о. Е. Дуткевич, П. Огоньський, Й. Огоновський, Т. Стахевич, о. А. Торонський, В. Лучаківський, І. Яхно, К. Телішевський, Л. Юковський і з живучих д-р Ст. Федак та д-р К. Левицький. Всі вони зужили на самі підготовчу працю до заснування Т-ва більше двох років. Дуже важко було добути концесію на українське асекураційне т-во. Противилися тому передовсім краєві польські чинники. Одначе названий гурт громадян усі трудноці переміг і таки дійшов до наміченої цілі“. Тому, що у повищій статті не згадано ні слівцем, кому названий гурт громадян завдячував те, що він „усі труднощі переміг і таки дійшов до наміченої цілі“, подаю про це вимки зі „Споминів з мого життя“ пок. Олександра Барвінського (досі в рукописі). Вимки ті подаю без ніяких моїх змін.

У Львові, 3. 6. 1934. **Д-р Богдан Барвінський.**

„В тім часі народовці займалися живо справою заснування власного товариства обезпеки від вогню. Почини цеї справи сягають ще 60-их років XIX ст., однак ця справа зустрічала всякі перепони, так що аж в половині 80-их років війшла на давнішу дорогу, коли її взяв у свої руки пізніший директор „Народньої Торговлі“, а тодішній редактор „Батьківщини“, Василь Нагірний. (Ювилейна книга товариства взаїмних обезпечень „Дністер“, зладжена для звеличання

25-их роковин еествування цего товариства (15. IX. 1892 — 15. IX. 1917). У Львові 1918, стор. 17 і слід.). Однак мимо його запопадливости і вироблення відповідного статута та приєднання для цеї справи визначніших наших народолюбців, справа опинилася знов на мертвій точці. Потреба було на засновини цего товариства концесії міністерства внутрішніх справ. О цю концесію вніс збір основників товариства обезпеки від вогню „Дністер" із статутом подання окремою депутацією на руки намісника гр. К. Баденього д. 31. мая 1890 р. з просьбою о піддержку і уділення концесії в міністерстві внутр. справ. Намісник предложив вправді вручене йому подання міністерству внутр. справ, однак без свого осуду, а коли міністерство звернуло це намісництву до доповнення і вияви свого осуду, намісництво вислало при кінці листопада 1890 р. осуд — **неприхильний**. Неприхильна поваґода справи в намісництві викликала в кругах народовців-основників „Дністра" велике пригноблення, бо знали вони добре, що гр. Таффе не піде наперекір намісникови, котрого становище тоді було вельми сильне і для Відня міродатне.

Тимто В. Нагірний звернувся до мене, бо знав, що гр. Бадені тоді вже відносився до мене з довірем, приніс мені начерк статута і просив, щоби я старався настроїти намісника прихильно для справи засновин „Дністра". Я радо піднявся цего післанництва, хоч не маловажив перепон, котрі треба було усунути. Коли я перший раз представив намісникови свої погляди, зустрінувся я з доволі значним опором. Намісник виходив у своїх відмовних розумованнях з того становища, що „Краківське товариство обезпеки від вогню і на життя" вистарчає зовсім для Галичини, а засновини „Дністра" побіч краківського не дадуть йому змоги розвинутися, а до того „Дністер" може, не осягаючи власної мети, лише пошкодити краківському товариству і підорвати його еествування. Одначе вже з цеї першої розмови відніс я враження, що мимо опорного становища намісника він троха захитався у своїх поглядах. В слідуючих розмовах повелося мені настільки переконати намісника, що попри Краківське Товариство може не тільки „Дністер" розвинутися, але що й для інших подібних товариств осталоб ще чимало поля в нашім краю в тім напрямі. Окрім того намагався я ще для цеї справи приєднати гр. Станіслава Баденього, котрий був вельми впливовим дорадником намісника. Мої змагання закінчилися таким успіхом, що намісник зійшов із свого спершу зовсім неприхильного становища, а не бажаючи знов з власної амбіції перекидатися на зовсім противне, вислав у жовтні 1891 р. до міністерства заяву, що **намісництво не супротивляється наданню концесії** на засновини товариства обезпеки „Дністер". Тоді вже був я послом в держ. раді там також подбав о це, щоби справи не пролікано, так що рескриптом з 7. грудня 1891 м[ін]стерство внутр. справ уділило концесії на засновини „Дністра".

Однак у „Ювилейній кни[зі]" промовчано це зовсім, хто настроїв гр. Баден[ьо]го до залишення опорного становища, без ч[ого] концесії не було би, хоч це було відомо в к[руг]ах народовців. Знаменно, що в актах „Дністра" не було про це сліду, — а ніхто автора „Ю[вил]ейної книги", Лукича-Левицького про це не інформував — бо про це подбав **Барвінський!** [Тої]же хоч кружок основників „Дністра" так побивався за концесією, то опісля, коли часть народовців у 1893 р. перейшла в опозицію і зробила „консолідацію" з москвофілами, відказувано цему народньо-господарському придбанню вартости і значіння, коли ми покликувалися на це придбання, або давано відповідь: „То не є жадна концесія, це нам належалося!" Тепер, коли „Дністер" по двацятьпятилітнім еествуванню так могутно розвинувся і дає не тільки обезпеку перед вогневими шкодами нашому народови, але й соткам занятих у товаристві: директорам, у-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 6. ЧЕРВНЯ 1934.

(З конкурсу „Діла" під гаслом „Кожний може стати письменником").

О. ОМЕЛЯН БОЯРСЬКИЙ. 2)

ПЯТЬ РАЗІВ ПІД ЖАХОМ СМЕРТИ.

(Докінчення.)

Черкес схаменувся і оба ми тепер заглянули собі в очі: Я зачав перетрушувати свої кишені і десь добув одного рубля та подаю йому як викуп. Він скривився і навіть не глянув на нього — махнувши рукою. Втім оглянувся на боки — доглянув на землі мою нагортку, а з неї, визираючу з кишені книжку. Поскакав на своїм конику і я вслід за ним та наказав дівчатам не рухатися з місця. Підїхавши до нагортки таки з малого коника, але шпаркого вигнувся, наче дуга і рукою сягнув по неї. Взяв книжку в руки — зачав листкувати, а не найшовши нічого там для себе — шпурнув нею на землю. Аж тут і я вже станув перед ним. Оглядає він мене від ніг до голови; доглянув ланцюшок від годинника, тай каже: „Который час?" Я витягнув годинник і показую йому годину. А він шарпнув мені його з руки, видко мав вартість для нього, бо мав окладинки срібні, сховав за пазуху, засалютував по військовому і пігнав як вітер тою самою дорогою, звідки прилетів. Я знов подякував Богові, що вийшов цілий з халепи і дівчат вирятував. Але той мент, як я стояв під шпадою черкеса, довго стрясав цілим моїм тілом, іноді і в ночі мені звлявся!

Третій раз то я вже не гадав жити на світі! Було це після російської революції 1917. р. З фронту верталися нездисципліновані війська і давали волю диким інстинктам. З населенням по селах володілися як хотіли, найчаче буржуям давалися в знаки.

Прибула одна така ватага кватиру до мене; на щастя, навіть з ґенералом чолі. На другий день рано дивлюсь а до моршпихліра звалилась юрба салдатів; розбили [зам]ок і виносять все, що їм попало під руки: сі[д]ла, шори, мішки, пилу до різання дров тощо. І[ду] я туди чим скоріше, щоби рятувати хоч [щ]о зможу.

Став я перед ними, тай про[шу]: „Не кривдіть мене! Вам ці річи непотрібні, а[л]і в господарстві необхідні". А вони у відідь на мою просьбу дали мені такого копня [в]ід черево, що я звалився на землю і гадав, всі нутрощі в мені пірвалися. Але мав я ще [т]ки сили, що закричав „ратуйте"! На мій кр[ик] салдати звалилися на мене і почали мене [би]ти. Мої малі діти якось на той раз були на [д]., прибігли до шпихліра, а побачивши, що з їхьком діється, з плачем і риданням побігли пр[ямо] до ґенерала і спровадили його до шпихліра.

Ґенерал став на порозі і почх майже покірно просити: „Що вам батюшка завинив, що над ним так знущаєтеся? Таж ні ваша дисципліна не дозволяє на таке! Пр[о]шу вас — пустіть батюшку!" В сам час при[й]шов ґенерал на рятунок, бо вже мене допушувало знати, чи ще зі звички до давньої дисципліни шаною до авторитету до свого старшини, чи[ ]під впливом тимчасового настрою, досить, що пустили мене на землі, як я стогнав від ко[р]чів. Після довгого лікування купелями якось виду[жав]. Тоді я зрозумів, якто добре мати родину: хо[ч] гірко діти годувати, наче камінь глодати, а[ле] би не діти, то був би життя позбувся. А в[ід]ді чомусь стоїть переді мною проблема „homimal".

Чертвертий жах смерти зазнав мене від правдивих канібалів-більшовиків, в місяці були вони страховищем у цілій ручаєській околиці. З садистичним цинізмом обходилися вони з інтеліґентами, а головно з священиками. Селян, хоч деморалізували і гр[абили], але потрохи з ними рахувались, але вже вся інтеліґенція була під їх владою. Якийнебудь наклеп на інтеліґента, а вже вели його під „стінку". Таке було і зі мною:

Доніс хтось на мене до їх штабу, стаціонованого в Коропівці, що я мав в церкві виступати з проповідниці проти більшовиків. Негайно засудили мене на смерть і вислали по мене салдата ката з повною самовладою над моєю особою. Одної неділі я вийшов з церкви по Богослуженню, а тут уже якась повозка жде на мене на оборі. На тій повозці вже повязані кури, качки, одна гуска і кілька снопів вівса. На мене жде салдат взяти на суд, до штабу. Знов діти обступили салдата і випрошували батька, але це нічого не помагало.

Нарешті збіглися на обору і парохіяни, бож це неділя була, тай кажуть: „Нащо нам батюшку забираєте?. А він своє: „Такий приказ зі штабу". Висадив мене на повозку, на ті снопи вівса і рушаємо в дорогу. Знов купка людей недалеко на мості закликала: „Верніть нам батюшку!" А салдат-товаріщ лиш по московська закляв їм наголос — тай затяв коні. Аж за селом, як вже третя громадка парохіян заступила йому дорогу і закликала: „Лишіть нам батюшку!" — він спинив коні, тай каже: „А вам надо батюшку?" Всі відозвались: „Надо! Надо!" Товаріщ став і щось подумав та крикнув: „Як вам надо, то беріть собі його назад!" — і висадив мене з повозки напів мертвого. На кілька днів після того інциденту я з депресії занімів. Не всилі був до нікого нічого заговорити і відчував, що я був мячиком у руках народу, який міг дати мене згубити, так само, як вирятував мене.

Але чекала на мене ще пята і то вже найболючіша загроза смерти, бо з руки своїх людей!

Було це в 1918 р. До села завитало наше козацтво. По тих всіх воєнних отражданнях в радости душу розпирало миле почування, що вже може повстане Україна по стількох сотлітах мартирольоґії! **Всюди бачив я усміхнені лиця,**

рядникам, агентам і т. п. добре матеріяльне ста-
новище, випадало би мати це на тямці, що най-
величніша будівля складається з цеголок,
в положення перших підвалин є неменшою за-
слугою, як построення дальших поверхів, ко-
трі не мали би опори без підвалин. („Спомини
з мого життя" ч. III., сшиток VII., стор 269—
272. — Писано в 1918 р. Д-р Б. Б.).

Але хоч я причинився чимало до поборення
цих перепон особистими переговорами з то-
дішнім намісником гр. К. Баденім (про що я
оповів попереду на ст. 270 і 271 рукопису) на
просьби В. Нагірного, котрий кілька разів звер-
тався до мене в цій справі, коли я вже був
послом, цего не згадано ні при якій нагоді ані
в актах „Дністра", ані в „Ювилейній книзі",
виданій з поручення дирекції в 25-ліття його
єствування Володимиром Лукичем-Левицьким.

Щойно після видання цеї книги, коли я її дістав
на памятку від її спорудника, звернув я на це
його бачність не „для слави", але на доказ, як
то у нас звичайно висвідчене комусь „старе
добро забувається" і як то звичайно ці, що
тільки шумом і криком пописувалися„ припи-
сували собі заслуги, що це й те „вибороли опо-
зицією", хоч зовсім нічим не причинилися до
якого небудь придбання.

Малі були почини цего народньо-госпо-
дарського товариства, а коли я деколи покли-
кався на це, що своїми заходами переломав
перепони висувані проти його заснування і вка-
зував на велику його досяглість у нашім на-
родньо-господарськім розвитку, тоді можна
було почути в табору крикливої і бундючої
опозиції легковажні оклики: Е! Що там „Дні-
стер"! Якраз цего року 1922, коли „Дністер" 23.
мая відбуває загальні збори і вступає в 30-ий
рік своєї діяльности, можна впевнитися, скіль-
ко хісна приніс він нашим широким верствам
народним обезпекою їх майна, якою могутною
підоймою став він у нашім народньо-господар-
ськім розвитку і поступі, якою важною підой-
мою став він у нашій важкій боротьбі о само-
стійність і самоозначення нашого народу. А
попри те всенародне значіння став „Дністер"
також інститутом, котрий уже не соткам, як у
перших роках свого єствування, але тисячам
людий дає певне і независиме від чужих чин-
ників становище. Сьогодня вже й ті, що не ма-

бо тепер вже наші — наші — наші панувати бу-
дуть! Здавалося, що тепер навіть сонце на небі
веселіше світило, людиву манило в поле, бож
працювати треба. Цим разом уже для себе і
своїх. Вийшов і я раз тоді в поле! Бодай був і
не виходив, як мало таке мене зустріти.

Ходжу по полі, заглянув і до своїх орачів
і виджу, як багато плугів оре святу землю на
хліб — на дар Божий. А там десь подальше
стовпилась купка людей і якісь крики доходять
до моїх вух. Поспішаю і бачу, як наші вояки ви-
прягають коні від плугів і беруть їх за підводи.
Я до них підходжу тай кажу зовсім лагідно і по-
важно: „Чомуж ви, панове вояки, собі з дому
не замовили підводи, вчора вечором, приміром,
а тепер, будьте такі добрі, тай лишіть людей у
спокою, при роботі!" На то як крикне до мене
один з вояків, якийсь підстаршина: „Що ти, по-
пе, кажеш? Ти знаєш, що ми таких, як ти, на
талійськім фронті вішали на деревах!" Ану!
Розступіться! Нехай я того попа застрілю, як
пса!" — і спрямував до мене свій кріс, готовий
до стрілу. Нараз люди прискочили до нього, тай
закликали: „Схаменіться, пане старшино, таж
це наш священик, беріть уже коні і вози і все —
не губіть нам того, що нам служить!" Надумався
щось козачисько, перекинув кріс через плечі і
пустив мене щасливо до дому. Але тоді пізнав я,
що значить анархія, до якої наш нарід схиль-
ний, що значить нарід без авторитету.

І досі питаюсь, яка причина таких анор-
мальних явищ у нашім народі? Чи не довговіч-
на неволя і недостача державного виховання?

ли віри в можливість заснування й єствування
нашого власного інститута обезпеки народ-
нього майна, що спершу легковажили його,
бачать, що „Дністер" здобув собі перше місце
посеред наших народньо-господарських това-
риств, та й у ширшім світі здобув собі значіння
й повагу. (Спомини з мого життя" ч. III., зши-
ток XIV., стор. 579—582. — Писано в 1922 р.
Д-р Б. Б.).

Мін. Перацький виїхав на інспекцію.

ПАТ повідомляє, що до Львова приїхав мі-
ністр внутрішніх справ Перацький і негайно ви-
їхав на інспекцію трьох воєвідств у Галичині.

Америка доставляє зброю Японії.

ЛЬОНДОН, 4. 6. ПАТ. Аґенція „Райтер" по-
відомляє, що в останіх двох місяцях переїха-
ло 32 кораблі через Панамський канал зі зброєю,
залізом, сталею і бавовною. Залізо, сталь і
зброю пересилають американські фабриканти в
скринях з написом „пересилка машин".

Тайна умова Німеччини з Югославією.

БІЛГОРОД, 4. 6. ПАТ. Німеччина з Югосла-
вією підписала торговельну умову з тайним до-
датком. Німеччина погодилася закупити біль-
шу кількість хліборобських продуктів, а між
іншим 500 вагонів тютюну.

По широкому світі.

— До СССР приїхала чергова партія 230
австрійських шуцбундівців, які брали участь у
заворушеннях у них в лютому ц. р.

— Шведські летуни відлетіли з Польщі до
Швеції.

— На летовищі Темпельгоф біля Берліна
відбулися летунські змагання численних літаків,
бальонів і шибунців. Змаганням приглядалися
тисячі людей і прогульковці з Польщі.

— В понеділок переїхав через Варшаву до
Москви проф. Шмідт, провідник наукової екс-
педиції з корабля „Челюскіна" і керманич ря-
тункової експедиції Ушаков.

— Недобір Злучених Держав за 11 місяців
буджетового року сягає 3,347 міліонів долярів.

НОВИНИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського,
Львів, пл. Бернардинська 3, І. пов. Тел. 54-46.**
Приймає футра до перехову на літо. 1287 33-?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущи-
на 3,** поручає ковдри, матраци по найдешев-
ших цінах. Пробляє ковдри по 5 золотих,
матераци по 5 зл. 1285 78-100

— **Знамените гігієнічне морожене** лише в цу-
корні Д. Стецюра, Львів, вул. Миколая 7. 1525

— **Ямна коло Яремча.** Пансіон „Веселка"
отворений від травня. Кімнати гарні, сонячні,
добре уладжені з бальконами. Харч першоряд-
ний; спільна кухня, товариство добірне, ціни
конкуренційні. Ближчі інформації подасть
Ів. Ліськевич, Ямна коло Яремча. 143712-?

— **Вже від 1. VI. можна мешкати в першо-
рядніим пансіоні „Яблонських" у Гребенові**
(біля двірця і близько почти. Купелі річні, со-
няшні, товариські забави, прогульки, гри.
Радкевичева. 1628

— **У справі їзду на Жіночий Конгрес.** Го-
ловний Виділ Союзу Українок і Діловий Кон-
гресовий Комітет пригадують оцим усім учас-
ницям Конгресу, що речинець зголошень на по-
пулярний поїзд до Станиславова, який виїде
дня 22. червня ц. р. — минає невідклично 8. 6.
ц. р. Рівночасно подаємо до відома, що з цього
поїзду можуть користати не тільки учасниці Кон-
гресу, але також гості та прогульковці. Ціна
білету 6 зол. туди і назад. Зголошення прийма-
ють щодня в домівці Союзу Українок (Підвал-
ля 7, І) від години 10—13 вполудне.

— **Проба „Львівського Бояна".** Виділ Т-ва
„Львівський Боян" просить всіх теперішних і
бувших членів Т-ва на пробу хору, що відбу-
деться у вівторок 5. ц. м. в год. 7.30 вечором в
малій салі Т-ва ім. Лисенка для віддання остан-
ньої прислуги бл. п. Ірині Рожанковській, по-
чесному членові т-ва.

— **З життя Т-ва „Будучність".** Дня 3. червня
Кружок Т-ва „Будучність" у Львові на Личако-
ві відіграв комедію в трьох діях п. н. „Пригоди
ведуть до згоди". Вистава перейшла з повним
моральним і матеріяльним успіхом. На перше
місце вибилася членка Ксеня Малюхівна, яка з
уродженим хистом відіграла ролю мами-цоко-
тухи, ворога книжки. З правдивим гумором від-
дані комічні сцени, викликували бурю оплесків
і сміху.

— **Жертва обовязку.** В часі останніх поїздок
по гірських селах Бойківщини, де панує недо-
їдання й голод, пос. Дмитро Великанович наба-
вився хороби черевного тифу і перебуває те-
пер у шпиталі пошесних недуг у Львові.

— **З приводу нещасливих випадків** серед шк.
молоді підчас руханкових вправ міністерство
освіти видало розпорядок, щоби вчительство
старалося усунути можливости яких небудь ви-
падків підчас вправ у руханковій салі або на
токовищі.

— **Реєстрація лікарів.** Державна рада здоров-
ля оголосила обіжник у справі реєстрації й еві-
денції лікарів. На основі обіжника всі лікарі ма-
ють бути зареєстровані і без реєстрації не віль-
но виконувати лікарської практики. Оригіналь-
ні документи після перевірки будуть лікарям
звернені, а відписи залишаться у воєвідських
урядах.

— **Археольоґічні розкопи в Чорткові.** Пишуть
нам: На передмісті Чорткова Синяковій попали
каменярі при добуванні каміння на більшу
скількість костей. В тій вірі, що в тім місці міг
бути колись цвинтар, або і так закопане якесь
звіря, не звертали спершу на це уваги і добу-
ваючи камінь, ломили при тім кости та викида-
ли їх разом з піском і дрібним камінням. Щой-
но коли ті кости тягнулись кілька метрів, прий-
шли каменярі до переконання, що під такою
грубою верствою каміння не може бути ніяко-
го цвинтаря. Про найдені кости повідомили ма-
ґістрат у Чорткові, який вислав до каменелому
своїх двох представників. Ті сконстатували, що
цвинтар, чи якась недавня могила тут виключе-
ні. Бо найперше йде 3-метрова верства землі,
під нею 3-метровий поклад будівельного камін-
ня, відтак 2-метровий поклад піску і щойно в
нім найдені кости, які ще не всі викопані, а тяг-
нуться дальше попід скалу. Представники ма-
ґістрату забрали зі собою кілька костей, пору-
чаючи каменярам не ломити дальше в тім місці
каміння, поки не приїде комісія. Правдоподіб-
но порозуміється маґістрат у цій справі з ар-
хеольогами.

— **Приморозки** в останніх днях травня запо-
діяли великі шкоди хліборобству. Городовина,
як помідори, горох та фасоля та молода буль-
ба вимерзла. Потічки і плиткі ріки покрилися
тоненькою верствою леду. („Всхуд").

— **Вибори до ремісничих палат.** 8. червня ц. р.
минає речинець зголошування кандидатських
лист на радних та їх заступників до ремісничих
палат. Аґенція „Всхуд" повідомляє, що в цілім
краю буде зголошена одна листа і тоді голосу-
вання не буде.

— **Еміґраційний рух.** В місяці травні ц. р. виї-
хали з Польщі за посередництвом Еміґраційно-
го Синдикату транспорти еміґрантів до Арґен-
тини, Бразилії, Чіле, Канади, Параґваю, Зл. Дер-
жав, Уруґваю, Франції, Бельгії та інших країв
у загальнім числі 1.044 осіб.

— **Зміни в судах.** Аґенди окружного суду в
Сяноці обійме, як зачувати, окружний суд у Я-
слі або в Перемишлі, а в Сяноці залишиться
тільки експозитура окружного суду. Городські
суди в Любачеві і Старім Самборі будуть при-
ділені до окружного суду в Перемишлі.

— **Згубився хлопець.** На площі Сокола-Бать-
ка у Львові підчас кооперативного свята згу-

ВІДГУКИ ДНЯ.

Туга за ниткою.

Був я недавно на новій українській музичній комедії „Подружжя з двох мешканнях". Ледви пропхався на своє місце, так багато народу збіглося. Оглядати штуку і знайомих. Була сметанка, підсметання, збиране і незбиране молоко — доказ, що наша публика тужить до театральних новинок, неменше, як до нагоди подивитися на других і показати себе. Направду театральна публика, бракує тільки новинок і театру. (Зате є театральна кооператива, комітет і площа! — прим. складача).

Отже я був на „Подружжі в двох мешканнях".

Всі рецензенти підчеркували, більше і менше згідно, ті самі прикмети та хиби комедії: дуже добрі епізоди і недостачу провідної нитки.

Саме про цю провідну нитку хочу говорити.

Наскільки може історична память не заводить — з провідними нитками в нас завжди було зле. Мало котрий нарід на світі мав стільки прекрасних епізодів у своїм житті і так мало провідних ниток. Просто аж мотошно стає. Битва — виграли, лихоліття — перетрівали, а шукаєш нитки — там рветься, тут недостає, а ще в іншім місці то таки зовсім її нема Возьмім три періоди: княжий, гетьманський і визвольний... В однім більше, в другім менше, але в кожнім з них треба брати побільшаюче шкло, щоб доглянути нитку.

Та чи тільки у великих періодах нашої історії?! І в малих подіях нашого суспільного життя і в ще менших подієчках приватного. Всюди рветься, недостає, нема.

Зачнемо якусь акцію, епізодів — щонеміра, а кожний гарний, кожний подиву гідний і наслідування вартий. Серце росте, душа собі, думка чудові образи майбутности малює. А приглянутись більш уважливо — нема нитки! Колиж і є, то не доходить до кінця, декуди до половини, а часто тільки зпочатку два-три цантиметри тягнеться.

„Подружжа в двох мешканнях" має провідну нитку, не можна сказати, щоб не мало. Але ця ниточка слаба і за часто звязувана. Не знаєш часом, чи це ще та сама нитка, чи вже інша зачалася, чи це недотяг актора, чи ґуда при звязуванні нитки.

А все таки...

Все таки два молоді автори вже другу музичну комедію ставлять. Нехай, що нема там провідної нитки! Так може їхні музичні комедії звяжуть хоч на один ґуда нитку нашої драматичної творчости. Рветься ця нитка що кілька літ і ніяк її не можна продовжити.

Колиж нашим авторам удається це, то нехай не забудуть на будуче і про нитку у своїх творах.

Вона направду потрібна і дуже часто є навіть там, де її тяжко доглянути.

Я, особисто, страшенно її люблю, хоч і мені вона нераз урветься, так що кінця не можна знайти.

Галактіон Чіпка.

бився 8-літній хлопчина, босий, в міському одязі й кашкеті з Ременова, Івась Якимів. На чолі має знак від удару коня. Хто знав би що про хлопчину, хай дасть знати батькові Яцкові Якимову в Ременові ч. д. 144 поч. Підліски Малі.

— **Відшкодування за жіночість.** В окружному цивільному суді у Львові мала відбутися минулого тижня розправа проти двох ґінекольоґів Каси Хорих у Львові за відшкодування в сумі 102.000 зол. з причини зле переведеної операції, наслідком чого м. і. пацієнтка втратила жіночість. Одначе суддя знову відложив справу, не визначуючи речинця.

— **Пожежа.** В с. Гуречко пов. Перемишль вибухла в стодолі господаря Чорнюка пожежа і знищила цілу загороду. Опісля вогонь перекинувся на сусідні будинки, наслідком чого згоріло 14 будинків.

— **Львівська хроніка.** В камениці при вул. Міцкевича ч. 22 пес покусав Анну Хуньку; на подвірі при вул. Лукасінського 4 вовчур покусав тяжко Анну Романовську. — У трамваї злодій вкрав д-рові Енґелькрайзові годинник вартости 400 зол. — У білогорському лісі в рові, яким відпливає вода з залізничої електрівні, найшли тіло 8-літнього Тадея Кораблевського, синка робітника з Левандівки. Хлопчина пропав був іще 20. травня.

— **З Польщі.** В Лодзі зліквідовано в травні ц. р. 43 підприємств, з того 21 промислових і 22 торговельних. — Міністерство суспільної опіки виладжує статистику обдовження умових робітників у Польщі, щоби використати її в законодавстві.

— **Завалився міст** на ріці Бистриці Солотвинській під Станиславовом на дорозі, що веде до Галича. Катастрофа сталася у хвилині, коли на мості знайшовся тяжкий дороговий валець з реквізиційним возом, дальше кілька фір з деревом і кільканацять піших. Під тим тягарем упав міст у ріку разом зі всіми людьми. Тяжко потовклися Парашка і Іван Сташинець, що їхали на возі з деревом. Машиніст і топник на вальці та ще дві особи потовклися. На місце катастрофи прибула пожежна сторожа і ратункове поготівля зі Станиславова, які перевезли ранених до шпиталю.

— **Нещасливі пригоди.** В часі купелі у Вислі під Торунем утонув 29-літний д-р Тадей Ваґа, визначний польський археольоґ, автор кількох наукових творів. У віддалі кільканацятьох метрів від берега почав нагло тонути, кличучи на поміч. На ратунок не спішив ніхто, стояла тільки на березі переляканa жінка. Врешті надплив здалека човном один рибак, але тимчасом д-р Ваґа щез уже під водою. — На дорозі коло Катовиць наїхало авто д-ра Фіялі, лікаря з Кракова, на авто будівничого Кукули. В авті трісла шиба і перетяла д-рові Фіялі горло, наслідком чого він згинув на місці. Інші особи тільки легко потовклися.

— **Замкнули біжниці на Сов. Україні.** Як повідомляють з Риги, в Києві, Дніпропетровську, Одесі та в інших містах на Сов. Україні большовики замкнули всі синагоґи і доми молитви. Жидівські делеґації звернулися до центральної влади з проханням, щоби відкликала цей розпорядок.

— **Ріжні вісти.** В Москві відбувся в днях 17—23. травня математичний конґрес при участи запрошених математиків з цілої Европи. — Відома фільмова артистка Мері Пікфорд рішила кандидувати до парляменту в Каліфорнії. Кажуть, що вона дуже освічена жінка й займається політикою.

— **Стигматичка з Конерсройту.** „Райхпост" у кореспонденції з Конерсройту повідомляє, що в справі Тереси Нойман не змінилося нічого. Екстази і візії тревають дальше щотижня, причому явища зросли на силі. Тереса Нойман здержується ще від вересня 1927 р. від їди та напою, отже майже сім років. На бажання єпископа з Реґенсбурґа відвідувати стигматичку вільно тільки за дозволом церковної ради.

— **Большовицьке радіо.** В Москві відкрито недавно нову висильну радіостацію під назвою „Комінтерн". Стація має силу 500 кв. замісць давних 200 кв. Буде її підсилювати 5 ґенераторів, незалежних від себе, отже кожний зокрема можна пустити в рух і припинити. Коли один ґенератор перестане ділати, буде заступати його автоматично запасовий. Комунікати стації буде чути в цілій Европі.

— **Клясична латина в радіо.** Старинні римляни не припускали, що їхня мова буде колись лунати по світі при допомозі радія. Ватиканська надавча стація вживає тепер клясичної латини як нормальної програмової мови. Виходить з того [illegible], що [illegible]ють її авдиції, хоча й ріжних національностей, всі знають латину.

— **Орґанізація совітських письменників.** Орґанізаційний комітет совітських письменників переводить реєстрацію робітників пера. Максима Ґоркого зареєстровано в списку на першому місці.

— **Експедиція Свен Гедіна в полоні бандитів.** До Стокгольму наспіла перша після багатьох місяців вістка від експедиції д-ра Свен Гедіна, яку уважали вже за пропащу. В телеграмі з Карлі в провінції Сіксіян повідомляє Свен Гедін, що його з цілою експедицією взяли в полон бандити, але пустили на волю, коли урядові китайські війська здобули Карльо. Експедиція буде продовжувати свою подорож до Пекіну.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ЛЮБОК ЦЕ Я". комедія на 3 дії *Р. Неврровича*.

Весела, дуже добре складена комедія на зразок французьких фарс із зернятком життєвої фільософії. Чоловік закоханий у власній жінці, не вміє виявити їй цього просто, ані щоденною своєю поведінкою. Вона дратує його своїм холодом, він її своїм себелюбством і після 4-ох літ подружжя живуть кілька місяців разом, але в сепарації, не судовій. І на те, щоб здобути собі жінку наново, ще й перевірити її почування, чоловік придумує плян дуже ориґінальний, як на звичайного фабриканта мила та оліїв. Щоби перевести плян — потребує помочі свого приятеля і звідтіля все заплутується, поки не розплутається, згідно зі славною віковою тезою „гепіенду".

Комедію грали дуже добре; сам автор мав найкращу ролю.

м. р.

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „ЗЛА ДІВЧИНА".

У головній ролі відома вогниста Дольорес дель Ріо. Початок фільми сильно банальний і щойно в другій частині акція починає оживлятись і стає цікавіша. Дель Ріо грає залюбки типи лиховісних жінок і цим разом показує нам сталу історію, як вона вміє стати причиною нещастя мужчини. Назагал фільма огіркового сезону.

На ревіовій сцені новий ансамбль зі Серафимою Таляріко, Черманським та Тартаковичем у дотепних скечах.

е. т.

Український народе! Памятай, що від Тебе залежить національна свідомість наших братів на далекому Сході і Заході, тому шли датки і добрі книжки на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові.

СПОРТ.

МИСТЕЦТВА У. С. С.

Чорноморці — Дніпро (Винники) 4:2 (1:0)

Дуже цікава гра, що держала глядачів увесь час у непевности висліду. Чорноморці вели вже 2:0 і дозволили відтак Дніпрові вирівняти. Дальших двоє воріт добувають Чорноморці по гарних акціях трійки нападу.

БІБРКА. **Сокіл — III. Сокіл (Львів) 4:1 (2:0).** Не подівана, зате зовсім заслужена перемога провінціональної дружини над кращими технічно, але змученими дорогою змагунами III. Сокола. Суддював п. Назар.

ХОДОРІВ. **Сокіл (Ходорів) — Скала (Стрий) 5:1.**

СТАНИСЛАВІВ. **III. Сокіл (Станиславів) — Чайка (Калуш) 6:2.**

ОЛЕШИЧІ. **Збруч — Хортиця (Любачів) 6:2 (2:1).** Товариські змагання обох дружин стояли назагал на низькому рівні. Суддя п. Дуда.

Припадок і систематичність у грі на Льотерії.

Від часу до часу появляються в пресі відомости про тих, яким пощастило на льотерії і здобули якусь велику виграну. І часом довідуємося з деяким здивуванням від них самих, що припадок рішив про те, що грали і виграли.

Возьмім для приміру випадок з п. Козловською в Лодзі, співласничкою четвертинки льосу, на який впав міліон. Товаришки намовляли її купити з ними четвертинку до спілки, а вона противилась цьому. У цьому нічого дивного! Тяжко працюючи цілий день, заробляла ледви 135 зол. місячно, отже не хотіла видати кілька золотих „на дурниці", як думала. При цьому колекторові випав льос з руки і впав їй під ногами. Ця хвилина рішила. Але якщо колекторові не випав би був льос? Тамті пані булиб грали і виграли, бо були рішені грати, а вона залишиласьби на леді. Як булаб цього жалувала по невчасі!

Або возьмім відомий примір з Міхова. Одна пані намовила знайомого адвоката, щоби купив четвертинку того самого льосу, на який вона грала. Адвокат відновляв систематично свою чвертку в кожній класі, а вона в четвертій клясі не відновила. Адвокат виграв 10.000 зол. а вона нічо. Напевно тепер цього жалує.

Треба признати, що в обох цих випадках забагато полишено припадкові, один мав успіх для тої, що грала другий ні. А саме льотерія вимагає систематичної гри. Здоровий розум учить, що більшу певність виграння має той, хто систематично грає, як той що припадково купить льос.

Отже запамятаймо собі, що 19. серпня починається тягнення першої кляси 30-тої льотерії і тревае чотири дні. Головна виграна 10.000 зол. загально є в тій клясі 12.080 виграних на загальну суму 1,595.200 зол. Виграють тільки ті, що мають льоси.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Аркадій Животько: ЯК СОВІТСЬКА МОСКВА ЗАВОЮВАЛА УКРАЇНУ. Вступ Н. Григорієва. Львів 1934. Накладом соймового клюбу У. С. Р. П. Стор. 48. 16-о

Донет Одинич: ДО ІСТОРІЇ ТОРГОВЛІ УКРАЇНИ З КРИМОМ (1754—1758) Miscellanea. Львів 1933 Стор. 18 + 15. 4-о. Накладом і з друкарні Н. Т. ім. Шевченка у Львові.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 5. VI. год. 7·30 веч. „Дівчата в однострохх". Абон. 20.

Театр Рімнородностей.

Вівторок, 5. VI. год. 7·30 веч. „Любко то я". Абон. 22.

Кіна.

АПОЛЬО: „Завмерлий відгомін".

АТЛЯНТИК: „Вірли в кайданах" („Магнгін"), „Прогулька по Відні".

ВАНДА: „Гальо Париж, гальо Берлін!"

КАСІНО: „Плятинова біднявка".

КОЛІСЕЙ: „Я не жигол", ревія „Дай устоньки тай до побачення".

КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих ліжечок" (із Містенгет), Барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Лиха дівчина", ревія „Двери й вікнами".

МІРАЖ: „Світ без мужчин", „Студент із Праги".

МУЗА: „Л. 14. затонула".

ПАЛЯС: „Цісарські лови" („Унзер кайзер").

ПАСАЖ: „Білий мустанг", „Палата на колісцях".

ПАН: „Любощі балетниці" (Еліса Лянді).

СВІТ: „II королівська величність", „Біла одаліска".

СОНЦЕ: „В тайній службі та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Чарівна ніч", ревія „Ідемо на місяць".

ХИМЕРА: „Я був шпіоном".

УТІХА: „Жінка-камелеон", ревія „Жий поки час!"

Закордонне радіо.

Вівторок, 5. червня 1934.

Відень (506,8) 18·35 Скрипка, **Братислава** (298,8) 19·10 Концерт, 20·15 Театральний вечір, **Париж** (1649) 20·00 Вокальний вечір, **Білгород** (439,8) 12·05 Нар. музика, 16·30, 19·00 Пісоньки **Люблнна** (569,3) 20·00, 21·00 Спів, **Берлін** (356,7) 17·00 Нар. пісні, 18·30 Солісти, **Гайльсберг** (291) 18·25 Фортепян, 19·20 Кантата на голоси й інстр. Шпіта, **Кельн** (455,9) 17·15 Солісти (музика, спів), 21·00 Нар пісні, **Вресляв** (315,8) 18·05 Балади, **Букарешт** (365) 20·00 Спів, 20·35 Симф. концерт, **Будапешт** (549,5) 12·05, 22·30 Циг. музика, 13·30 Квінтет, 17·00 Скрипка, **Мілано** (368,6) 20·45 „Маскота" оп. Одрана, **Рим** (420,8) 17·15 Концерт квінтету.

Середа, 6. червня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 17·10 Концерт, 19·25 „Золото Рену" оп. Вагнера, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт, **Рига** (514,6) 18·30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 18·30 Серенади (концерт камер. оркестри), 19·20 Нар. пісні, **Кенігсвустергаузен** (1571) 21·00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 17·30 Італ. пісні, 19·00 Камер. музика, спів, 20·30 „Дер кляйне Сальон" оп. Пецля, **Букарешт** (365) 21·00 Спів, **Будапешт** (549,5) 17·30 Циг. музика, 19·00 Віольончелевий ресітаць, **Мілано** (368,6) 11·30 Легка музика, 17·10 Камер. музика, **Рим** (420,8) 20·30 „Федора" оп. Джордана.

Львівське радіо.

Вівторок, 5. червня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 12·03 Метерольог. вістки, 12·10 Концерт сальонової музики, 12·40 Для дітей „Як Букася їхала до Парижа", пісоньки, 13·00 Отворення централі автоматичної телеф. сітки в Катовицях, 14·00 З ринку праці, 14·05 Збіжева біржа, 14·10 Господарські вістки, 16·00 Легкий концерт, 17·15 Фортепяновий ресітаць, 18·00 Відчит, 18·15 Співочий ресітаць у супр. фортепяну, 18·45 Летунська балачка, 19·00 Всячина, 19·15 Музика Йосифа, Івана й Оскара Штравса з гр. плит, 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·0 Вибрані думки, 20·02 Рецитації поезій, 20·12 Про оперу Статковського „Марія", 20·25 Трансм. з Варшави: „Марія" оп. Статковського; в перерві Веч. денник, „Літ. хвилинки", 23·05 Легка й танкова музика.

Середа, 6. червня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 12·10 Симф. музика з гр. плит, 13·05 Концерт сальонової оркестри, 14·00 Збіжева біржа, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Година джезової музики, пісоньки, 17·15 „Крайцерова Соната" Бетовена (фортепян, скрипка), 18·00 Відч. „Наш погляд про море", 18·15 Мельодекламації в супр. фортепяну, 18·30 Легка музика з гр. плит, 18·45 Балачка, 18·55 Всячина, 19·15 Концерт хору, 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Актуальний фейлетон, 20·12 Святочна авдиція з нагоди нац. свята Швеції (промови, гимни, концерт оркестри, спів (Л. Бейрон, I. тенор кор. оп. в Стокгольмі), 21·22 Трансм. з Вильна: „Міцкевичівський вечір", 22·15 Літ. чвертьгодина: „Вроки" оповідання Єндркевича, 12·30 Легка й танкова музика.

---

†

З Шухевичів

Ірина Рожанковська

дружина емер. судового радника

по довгій й важкій недузі, упокоїлася в Бозі дня 4. червня 1934. в 52 році життя

Похорони відбудуться в середу дня 6 червня 1934. в год. 3 попол. з дому жалоби при вул. Собіщина 7 на Личаківський цвинтар. На цей сумний обряд запрошують Свояків, Приятелів і Знайомих

Муж, Діти й Рідня.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долир у Львові в приватних оборотах 5·28·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·88, Париж 34·94, Берлін 206·60, Цюріх 172·30, Амстердам 359·00, Прага 22·04, Мілано 46·00, Нюйорк кабель 5·30·75, Нюйорк чеки 5·30·25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4 червня п. р. в наслідок знижкової тенденції не ставить твердих цін на масло. Кооперативам платив за:

1 л. молока	0·14 зол.
1 л. сметани	0·55 „
1 к. яєць	2·50 - 2·55 „

Тенденція на масло, молоко і сметану знижкова, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що 4. VI. п. р. платив своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 2):

Курята за 1 кг.		1·20 зол.
Кури „	I кляса	0·85 „
„ „	II „	0·50 „

Тенденція знижкова. На когути, індики, індички, качки і гуси попиту нема.

ОПОВІСТКИ

Управа 4-літньої дівочої гімназії С. С. Василіянок в Яворові повідомляє, що вступні іспити до I і II кл. гімн. нового типу відбудуться в днях 15, 16 і 18 червня ц. р. — При гімназії існує й інтернат С. С. Василіянок, де учениці можуть знайти приміщення з харчем за місячною оплатою 40 зол. 1656 1—3

Ширші Сходини членів Кружка ім. Ганни Барвінок відбудуться 7. червня ц. р. (четвер) в 6-ій годині вечора в домівці при вул. Мохнацького 12. На деннім порядку реферат **Ірини Павликовської: Перший жіночий народовецький Зїзд на Закарпатті. — Враження з побуту в Ужгороді.** Численно явитися просить членів Старшина. — Гостям раді. 1668 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПАНСІОН „АННА" В КОСОВІ Анни Герасимович поручає сонячні кімнати, першорядна кухня. Ціни дуже приступні. 1481 11—20

УЧНІВ НА СТАНЦІЮ з нижчих клас прийму. Харч добрий, опіка запевнена. Станиславів, Голуховського 58, партер. Е. Якубовичева. 1666 1—3

МОЛОДА ЖІНКА шукає заняття — до всього за скромною винагородою. Зголошення під Скромна до „Діла". 1—2

ПРИЙМУ місцевого хлопця до науки механічного ремесла. Ломага — Вадова 11. 1670 1—2

КАМЯНИЦЯ нова, двоповерхова, комірне 10.000 зол. вклад 45.000 зол. — Відля одноповерхова комірне 4200 зол. вклад 37.000 зол. Продасть Грибек, Павлінів ч. 7. I. п. 1671 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

„Транспорт у Гдині"

Бюро експедиційно-торговельне вул. Шлеська (ŚLĄSKA) 20. Тел. 1013. Полагоджує всякі експедиційні справи, інкассо, коміс, складовину товарів і т. п. — На бажання першорядні референції.

„Транспорт-Тчев"

Е. Русин

1594 8—10

Бюро експедиційне Галлера 7. Тел. 287.

БЛОЩИЦІ, таракани, молі разом із зародками нищить безповоротно газовою свічкою **„Fumigatore-Imex".** Переводимо дезинфекцію мешкань під гарантією. Зголошення Пасаж Гавсмана 7. Тел. 107-39.

Український Тиждень

Єдиний український тижневик, що докладно інформує про всі події з життя української еміграції в ЧСР та про найбільші загально українські новини. —

Передплата в ЧСР 48 кч. річно, 24 кч. піврічно; 4 кч. місячно. ЗА КОРДОН 72 кч. річно, 36 кч. піврічно, 6 кч. міс.

Адреса Редакції і Адміністрації: Praha XII, Londynská 76.

Присилайте передплату!

I. Оголошення.

XVI. Звичайні Загальні Збори

Товариства взаїмних обезпечень на життя й ренти „Карпатія" у Львові

відбудуться в пятницю 29. червня 1934 р. год. 10 рано у власній домівці Товариства у Львові Ринок ч. 38 II п. з таким порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів і вибір предсідника.

2) Відчитання й затвердження протоколу Надзвичайних Загальних Зборів з дня 17. листопада 1933 р.

3) Звіт Дирекції з діяльности й замкнення рахунків за адміністраційний рік 1933.

4) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення Надзірній Раді й Дирекції абсолюторії за адміністраційний рік 1933.

5) Внески Надзірної Ради в справі:

а) приділу біляксової надвишки за рік 1933.

б) зміни §. 6 статуту згідно з нище поданим змістом.

в) зміни загальних умовин обезпечення.

6) Вибори:

а) 12 членів Надзірної Ради на три роки (§. 34. статуту.)

б) 3 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§. 34. статуту).

7) Означення висоти винагороди для членів Надзірної Ради (§. 32. стат.)

8) Інтерпеляції.

До повишого порядку нарад може ¹/₄ частина представників зголосити додаткові справи, які би мали бути поміщені на денному порядку нарад, одначе таке жадання поміщення окремих справ на порядку дня треба зголосити Управі Товариства не пізніше як на 14 днів перед речинцем Загальних Зборів.

Проектована зміна статуту:

Дотеперішні 1 і 2 уст. § 6. статуту які звучать: „Територіяльний круг ділання Товариства обіймає воєвідства львівське, станиславівське, тернопільське краківське та тешинську часть шлеського воєвідства.

Поширення безпосередньої діяльности Товариства на цілу Річпосполиту Польську й на закордон вимагає дозволу Державної Надзірної Влади" — проектується змінити ось як:

„Територіяльний круг ділання Товариства простягається на цілу Річпосполиту Польську. Поширення безпосередньої діяльности Товариства на закордон вимагає дозволу Державної Надзірної Влади".

НАДЗІРНА РАДА Й ДИРЕКЦІЯ
Товариства взаїмних обезпечень на життя й ренти „КАРПАТІЯ".

ЦІКАВІ КНИЖКИ

	Ціна	Почтова пересилка
Буреверхи — Емілії Бронте, переклав — М. Рудницький	2·50 зол.	0·50
Маціцький — Альфонса Доде, переклад із французької мови М. Рудницького	3·— „	0·50
Між Ідеєю і формою — М. Рудницького	3·— „	0·50
Блакитна кімната та інші оповідання — Проспера Меріме, із французької мови переклав Василь Софронів	0·95 „	0·25
З японського дому — Ст. Левинського	2·— „	0·25
Сміх землі — Володимира Островського	1·50 „	0·15
Спогади — Евгена Чикаленка Частина I. II. III. Окрема частина по 3 зол.	8·— „	0·50
Крізь дим і згар — Мик. Матіїва Мельника	0·50 „	0·10
Безпутні — Гордія Брасюка	0·50 „	0·10
Шевченко й княжна Репніна — Михайла Возняка	1·50 „	0·15
Українці і відсіч Відня 1683 р. — д-ра Івана Німчука	1.— „	0·15
За Сяном — д-ра Івана Німчука	0·50 „	0·10

Замовляти в Адміністрації „Діла", Ринок ч. 10.
Належитість надсилати складанками П. К. О. 143·322.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка		1/1	зол. 480·—
„	„	1/2	„ 250·—
„	„	1/4	„ 130·—
„	„	1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик.

Видає Видавнича Спілка „Діло".

З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10